

5) Vodní právo

- z. č. 254/2001 Sb., vodní zákon
- vyhláška č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci – k § 22
- vyhláška č. 471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly - § 61
- vyhláška č. 20/2002 sb., o způsobu a četnosti měření množství vody- k § 10
- vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně - § 56
- nařízení vlády č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod
- vyhláška č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků - § 39 a § 41
- vyhláška č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky – k § 20
- vyhláška č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí – k § 24
- vyhláška č. 5/2011 Sb., o vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod, způsobu hodnocení stavu podzemních vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod – k § 21
- vyhláška č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik – k § 25 a § 26
- vyhláška č. 49/2011 Sb., o vymezení útvarů povrchových vod – k § 21
- vyhláška č. 98/2011 Sb., o způsobu hodnocení stavu útvarů povrchových vod, způsobu hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých útvarů povrchových vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod – k § 21
- vyhláška č. 155/2011 Sb., o profilech povrchových vod využívaných ke koupání – k § 34
- vyhláška č. 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl – k § 59
- vyhláška č. 105/2012 Sb., o stanovení veřejných přístavů, ve kterých se rozrušují ledové celiny – k § 47
- vyhláška č. 123/2012 Sb., o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových – k § 92 a násl.
- nařízení vlády č. 143/2012 Sb., o postupu pro určování znečištění odpadních vod, provádění odečtů množství znečištění a měření objemu vypouštěných odpadních vod do povrchových vod- k § 91
- vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků – k § 47
- nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu – k § 33
- vyhláška č. 252/2013 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy – k § 21
- vyhláška č. 414/2013 Sb., o vodoprávní evidenci – k § 19
- vyhláška č. 46/2015 Sb., o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě – k § 7

- nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech – k § 31, § 32, § 34, § 38 a § 39
- nařízení vlády č. 57/2016 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění odpadních vod a náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních – k § 38
- vyhláška č. 183/2018 Sb., o náležitostech rozhodnutí a dalších opatření vodoprávního úřadu a o dokladech předkládaných vodoprávnímu úřadu
- vyhláška č. 79/2018 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území a jejich dokumentace – k § 66
- nařízení vlády č. 203/2009 Sb., o postupu při zjišťování a uplatňování náhrady škody a postupu při určení její výše v územích určených k řízeným rozlivům povodní – k § 68
- nařízení vlády č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy
- nařízení vlády č. 10/1979 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Brdy, Jablunkovsko, Krušné hory, Novohradské hory, Vsetínské vrchy a Žamberk – Králíky
- nařízení vlády č. 85/1981 Sb., chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy
- z. č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích

Výkon státní správy (§ 77 a § 104 a násl.)

a) vodoprávní úřady:

- obecní úřady,
- újezdní úřady na území vojenských újezdů,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností – zbytková působnost
- krajské úřady,
- Ministerstvo zemědělství - ústřední,
- Ministerstvo dopravy
  - Ministerstvo obrany
  - Ministerstvo životního prostředí

b) povodňové orgány

- obcí
- obcí s rozšířenou působností
- krajů
- ústřední povodňový orgán

c) Česká inspekce životního prostředí

Účel zákona (§ 1)

- ochrana povrchových a podzemních vod (odběr, odpadní vody....)
- snižování nepříznivých účinků povodní a sucha
- zajištění bezpečnosti vodních děl
- zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou
- ochrana vodních ekosystémů a na nich přímo závislých suchozemských ekosystémů.

vyhrazená, subsidiární - § 4:

- vody-vyhrazené nerosty
- uznané přírodní léčivé zdroje
- uznané zdroje přírodních minerálních vod

→pokud tak výslovně stanoví

- důlní vody → pokud zvláštní zákon nestanoví jinak

Systematika vodního zákona

- Nakládání s vodami
- Stav povrchových a podzemních vod
- Plánování v oblasti vod
- Ochrana vodních poměrů a vodních zdrojů
- Vodní toky
- Správa povodí
- Vodní díla
- Ochrana před povodněmi
- Poplatky

Pojmy (§ 2)

- Povrchové vody - vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; tento charakter neztrácejí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních.
- Podzemní vody - vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami; za podzemní vody se považují též vody protékající podzemními drenážními systémy a vody ve studních
- Vodní tok (§ 43) - povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku, a to včetně vod v nich uměle vzdutých. Jejich součástí jsou i vody ve slepých ramenech a v úsecích přechodně tekoucích přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo zakrytými úseky.
- Nakládání s vodami - vzdouvání pomocí vodních děl, využívání jejich energetického potenciálu, jejich využívání k plavbě nebo k plavení dřeva, k chovu ryb nebo vodní drůbeže, jejich odběr, vypouštění odpadních vod do nich a další způsoby, jimiž lze využívat jejich vlastnosti nebo ovlivňovat jejich množství, průtok, výskyt nebo jakost.
- Vodní díla (§ 55) - stavby, které slouží nakládání s vodami a jejich ochraně (přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, stavby na ochranu před povodněmi,....)
- Vodní zdroj - povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo které mohou být využívány pro uspokojení potřeb člověka, zejména pro pitné účely.
- Vodní útvar - vymezené významné soustředění povrchových nebo podzemních vod v určitém prostředí charakterizované společnou formou jejich výskytu nebo společnými vlastnostmi vod a znaky hydrologického režimu
- Důlní vody - všechny podzemní, povrchové a srážkové vody, které vnikly do hlubinných nebo povrchových důlních prostorů bez ohledu na to, zda se tak stalo průsakem nebo gravitací z nadloží, podloží nebo boku nebo prostým vtékáním srážkové vody, a to až do jejich spojení s jinými stálými povrchovými nebo podzemními vodami. (§ 40 zákona č. 44/1988 Sb., horní zákon)
- Povodí - území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do moře v jediném vyústění, ústí nebo deltě vodního toku.
- Dílčí povodí - území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do určitého místa vodního toku (obvykle jezero nebo soutok řek)

- *Obecné nakládání s vodami (§ 6) - odebírání povrchových vod nebo s jiné nakládání s nimi pro vlastní potřebu, není-li k tomu třeba zvláštního technického zařízení a zachycování povrchových vod jednoduchými zařízeními na jednotlivých pozemcích a stavbách nebo ke změně přirozeného odtoku vod za účelem jejich ochrany před škodlivými účinky těchto vod – není třeba povolení ani souhlasu.*

Práva k vodám a právní povaha vod (§ 3 a násl.)

- Povrchové a podzemní vody nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku, na němž nebo pod nímž se vyskytují
Součást pozemku - Součástí věci (pozemku) je vše, co k ní podle její povahy náleží a co nemůže být od věci odděleno, aniž se tím věc znehodnotí (§ 505 o.z.); stavba je součástí pozemku i rostlinstvo)
Příslušenství pozemku - Příslušenství věci (pozemku) je vedlejší věc vlastníka u věci hlavní, je-li účelem vedlejší věci, aby se jí trvale užívalo společně s hlavní věcí v rámci jejich hospodářského určení. Byla-li vedlejší věc od hlavní věci přechodně odloučena, nepřestává být příslušenstvím. (§ 510 o.z.) (= např. náhradní pneumatika auta)
- Vlastnictví k vodě se nabývá okamžikem odběru, kdy voda přestává být povrchovou nebo podzemní.

Služebnosti (§ 1270 a násl. o.z.)

Služebnost (§ 1257 a násl. o.z.) – typ věcného břemene, které postihuje vlastníka věci jako věcné právo tak, že musí ve prospěch jiného něco trpět nebo něčeho se zdržet.

Služebnost okapu - Kdo má služebnost okapu, má právo svádět dešťovou vodu ze své střechy na cizí nemovitou věc buď volně nebo ve žlabu; svou střechu smí zvýšit jen tehdy, neztíží-li tím služebnost.

Právo na svod dešťové vody - Kdo má právo na svod dešťové vody ze sousední střechy na svůj pozemek, hradí sám náklady na zařízení k tomu potřebná.

Právo na vodu - Kdo má právo na vodu na cizím pozemku, má k ní také přístup.

Kdo má právo svádět vodu z cizího pozemku na svůj nebo ze svého pozemku na cizí, může na svůj náklad zřídit a udržovat zařízení k tomu potřebná; jejich rozsah se řídí potřebou panujícího pozemku.

Služebnost rozlivu - Služebnost rozlivu zakládá vlastníku vodního díla, které umožňuje řízený rozliv povodně, právo rozlévat na služebném pozemku vodu. Služebnost zahrnuje i právo vlastníka vodního díla mít a udržovat na služebném pozemku obslužná zařízení, a je-li to výslovně ujednáno, provádět na nich i na vodním díle úpravy za účelem jejich modernizace nebo zlepšení jejich výkonnosti.

Ochrana vod

Obecná

Územní

Množství
Jakosti

Obecná

- Každý, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami, je povinen dbát o jejich ochranu a zabezpečovat jejich hospodárné a účelné užívání podle podmínek tohoto zákona a dále dbát o to, aby nedocházelo k znehodnocování jejich energetického potenciálu a k porušování jiných veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy. (§ 5)

- a) při nakládání s vodami
  - obecné nakládání (§ 6)
  - plavba (§ 7)
  - nakládání podléhající povolení vodoprávního úřadu (§ 8)

b) při ostatních činnostech

- péče o pozemky (§ 27) - Vlastníci pozemků jsou povinni, zajistit péči o ně tak, aby nedocházelo ke zhoršování vodních poměrů. Zejména jsou povinni za těchto podmínek zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů, odnosu půdy erozní činností vody a dbát o zlepšování retenční schopnosti krajiny.

- činnosti, k nimž je třeba povolení vodoprávního úřadu (§ 14) (např. vysazování stromů nebo keřů v záplavových územích v rozsahu ovlivňujícím odtokové poměry, těžbě písku, štěrku, bahna s výjimkou bahna k léčivým účelům, valounů apod. z pozemků, na nichž leží koryto vodního toku,)

- činnosti, k nimž je třeba souhlasu vodoprávního úřadu (§ 17) (např. ke stavbám a zařízením na pozemcích, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, ke stavbám v ochranných pásmech vodních zdrojů,)

c) při stavbách vodních děl (§ 15 a násl. + § 55 a násl.)

---

11)

Povolení § 8 a násl.

- k vyjmenovanému nakládání s vodami
- na časově omezenou dobu, lze prodloužit

- povolení k nakládání s vodami, které lze vykonávat pouze užíváním vodního díla, je možné vydat jen současně se stavebním povolením k takovému vodnímu dílu ve společném řízení, pokud se nejedná o vodní dílo již existující nebo povolené, nebo které bude povolovat ve společném územním a stavebním řízení podle zvláštního zákona
- práva a povinnosti vyplývající z povolení k nakládání s vodami, které bylo vydáno pro účel spojený s vlastnictvím k pozemkům, a nebo stavbám, přecházejí na jejich nabyvatele

-

Ochrana území

= ochrana prostředí, v němž dochází nebo může docházet k přirozené akumulaci vod, a území v okolí vodních zdrojů

a) Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) - § 28,
= Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod
- Vymezeny nařízením vlády (např. - nařízení vlády č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy)

- zakázány činnosti, které by mohly přirozenou akumulaci negativně ovlivnit (odvodňování, těžba rašeliny, zmenšování lesa...) – lze povolit výjimku

b) Území chráněná pro akumulaci přírodních vod (§ 28a) (LAPV)

= Plochy morfologicky, geologicky a hydrologicky vhodné pro akumulaci povrchových vod pro snížení nepříznivých účinků povodní a sucha

- Jsou zahrnuty v Generelu území chráněných pro akumulaci vod (<http://databaze-strategie.cz> - JMK Zásahy možné jen pokud neznemožní budoucí akumulaci vod

c) Ochranná pásma vodních zdrojů (§ 30)

- K ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok a zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody, nebo vyžadují-li to okolnosti
- stanovuje vodoprávní úřad opatřením obecné povahy.
- Dělí se na I. stupeň (zákaz vstupu) a II. Stupeň (zákaz škodlivých činností)

d) Zranitelné oblasti (§ 33)

= území, kde se vyskytují

1. povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo

2. povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

- stanovuje vláda nařízením č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu

e) vymezení citlivých oblastí (§ 32)

= vodní útvary povrchových vod,

1. v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,

2. které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo

3. u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod.

- vymezí vláda nařízením - nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech =

všechny útvary povrchových vod na území České republiky) + ukazatele přípustného znečištění odpadních vod a jejich hodnoty

Ochrana množství vod

- a) Stanovení minimálního zůstatkového průtoku (§ 36)
= průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku
  - Stanovuje vodoprávní úřad v povolení k nakládání s vodami

- b) Stanovení minimální hladiny podzemních vod (§ 37)
= hladina, která ještě umožňuje udržitelné užívání vodních zdrojů a která zajistí dosažení dobrého ekologického stavu souvisejících útvarů povrchových vod a vyloučí významné poškození suchozemských ekosystémů
  - Stanovuje vodoprávní úřad v povolení k nakládání s vodami

Ochrana jakosti vod

- a) sledování stavu povrchových vod využívaných ke koupání (§ 34)
→ sestavení profilu vod využívaných ke koupání (= informace o kvalitě vody, charakteru koupacího místa, vybavení, činnostech v bezprostředním okolí...)
(www.eagri.cz)
  - ukazatele a hodnoty přípustného znečištění stanovuje vláda nařízením č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech
  - přestane-li voda vyhovovat požadavkům → opatření vodoprávního úřadu k nápravě

- b) podpora života ryb (§ 35)
  - vláda nařízením č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod – stanovila povrchové vody, které jsou nebo se mají stát trvale vhodnými pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů, s rozdělením na vody lososové a kaprové, ukazatele a hodnoty přípustného znečištění těchto vod, způsob zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod a program snížení znečištění těchto vod k dosažení hodnot přípustného znečištění těchto vod

- c) regulace nakládání s odpadními vodami (§ 38)
Odpadní vody =
  - vody použité ve stavbách, zařízeních nebo dopravních prostředcích, pokud mají po použití změněnou jakost (složení nebo teplotu)
  - jejich směsi se srážkovými vodami
  - jiné vody ze staveb, zařízení nebo dopravních prostředků odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod
  - průsakové vody vznikající při provozování skládek a odkališť nebo během následné péče o ně z odkališť, s výjimkou vod, které jsou zpětně využívány pro vlastní potřebu organizace, a vod, které odtékají do vod důlních

zneškodňování odpadních vod = jejich vypouštění do vod povrchových nebo podzemních nebo akumulace v bezodtokové jímce s jejich následným odvozem na čistírnu odpadních vod

- vypouštění do vod povrchových nebo podzemních a vypouštění odpadních vod, u nichž lze mít důvodně za to, že mohou obsahovat jednu nebo více zvlášť nebezpečných závadných látek nebo prioritních nebezpečných látek, do kanalizace - povolení vodoprávního úřadu

d) Regulace nakládání se závadnými látkami (§ 39) (nebezpečné, zvlášť nebezpečné, prioritní, prioritní nebezpečné)

- Závadné látky = látky, které nejsou odpadními ani důlními vodami a které mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod (důlní vody = všechny podzemní, povrchové a srážkové vody, které vnikly do hlubinných nebo povrchových důlních prostorů bez ohledu na to, zda se tak stalo průsakem nebo gravitací z nadloží, podloží nebo boku nebo prostým vtékáním srážkové vody, a to až do jejich spojení s jinými stálými povrchovými nebo podzemními vodami § 40 z. č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon).
  - Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí.
- Nebezpečné látky = vymezeny v příloze č. 1 k vodnímu zákonu (např. Fluoridy, kyanidy) – přísnější omezení
- Zvlášť nebezpečné látky = vymezeny v příloze č. 1 k vodnímu zákonu (např. rtuť a její sloučeniny) – ještě přísnější omezení
- Prioritní látky = představují významné riziko pro vodní prostředí a související ekosystémy, stanoví vláda nařízením č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech (např. benzen, dichlormethan ....)
- Prioritní nebezpečné látky = látky, které vytvářejí velmi vysoké riziko ve vodním prostředí nebo zprostředkovaně přes vodní prostředí z důvodu své perzistence a schopnosti bioakumulace - Stanovuje vláda nařízením č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech (např. polyaromatické uhlovodíky (PAU))

e) stanovení povinností pro případ havárie (§ 40 a násl.)

- havárie = mimořádné závažné zhoršení nebo mimořádné závažné ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod
- původce havárie, je povinen činit bezprostřední opatření k odstraňování příčin a následků havárie. Přitom se řídí havarijním plánem, popřípadě pokyny vodoprávního úřadu a České inspekce životního prostředí.
- Kdo způsobí nebo zjistí havárii, je povinen ji neprodleně hlásit Hasičskému záchrannému sboru České republiky nebo jednotkám požární ochrany nebo Policii České republiky, případně správci povodí.

Vodní toky (§ 43 a násl.)

= povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku, a to včetně vod v nich uměle vzdutých. Jejich součástí jsou i vody ve slepých ramenech a v úsecích přechodně tekoucích přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo zakrytými úseky. Tj. nezahrnují koryto

X

OPK chápe vodní tok jako celek tj. vodu + koryto+ břehy v zákoně o OPK není však definován, pouze zmiňován jako VKP (charakter lze však vyvodit např. z § 23 odst. 1 ZOPK „Lesy, lesní půdní fond, vodní toky a vodní plochy na území národních parků, kteří jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, nelze zcizit.“ Vzhledem k tomu, že voda není ničím vlastnictvím, jedná se o koryto a břehy).

Vodní toky:

- a) významné – příloha č. 1 vyhlášky č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků → např. v povodí Dyje: Svitava, Oslava, Litava, Jevišovka..
- b) drobné – všechny ostatní

Koryta vodních toků (§ 44)

- Protéká-li vodní tok po pozemku, který je evidován v katastru nemovitostí jako vodní plocha, je korytem vodního toku tento pozemek.
- Protéká-li vodní tok po pozemku, který není evidován v katastru nemovitostí jako vodní plocha, je korytem vodního toku část pozemku zahrnující dno a břehy koryta až po břehovou čáru určenou hladinou vody, která zpravidla stačí protékat tímto korytem, aniž se vylévá do přilehlého území.
- Přirozeným korytem vodního toku je koryto nebo jeho část, které vzniklo přirozeným působením tekoucích povrchových vod a dalších přírodních faktorů nebo provedením opatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností a které může měnit svůj směr, podélný sklon a příčný profil.
- Změny koryta vodního toku (§ 45)
  - opustí-li vodní tok vlivem přírodních sil při povodni své přirozené koryto a vznikne-li tím koryto nové, mohou vlastníci pozemků, správce vodního toku, jakož i oprávnění k nakládání s vodami, kteří jsou dotčeni novým stavem, žádat jednotlivě nebo společně vodoprávní úřad o povolení vrátit vodní tok na svůj náklad do původního koryta.
- Naplaveniny a strž (§ 1068 a násl. o.z.)
  - Zemina naplavená poznenáhla na břeh náleží vlastníkovi pobřežního pozemku. To platí i o přírůstcích vzniklých působením větru nebo jiných přírodních sil
    - Velká a rozeznatelná část pozemku, kterou vodní tok odplaví k jinému břehu, se stává součástí pobřežního pozemku, pokud původní vlastník k odplavenému pozemku neuplatní své právo po dobu jednoho roku
    - Oddělí-li vodní tok od pozemku jeho část jako ostrov, je vlastník původního pozemku vlastníkem ostrova. V ostatních případech (naplavenina....) náleží ostrov vlastníku vodního koryta.
    - Vodní koryto vzniklé strží nebo v důsledku vzniku ostrova se stává vlastnictvím vlastníka původního koryta.

břehový porost (§ 2 vyhlášky č. 178/2012 Sb.) - dřevinný porost rostoucí na břehu koryta vodního toku do 6 m u drobných vodních toků, do 8 m u významných vodních toků nebo do 10 m u významných vodních toků, které jsou vodními cestami dopravně významnými, na pobřežních pozemcích podél koryta vodního toku na vnější straně břehové čáry nebo na

pozemku, na kterém leží koryto vodního toku; to se nevztahuje na pozemky určené k plnění funkcí lesa,

pobřežním pozemek - (§ 2 vyhlášky č. 178/2012 Sb.) pozemek sousedící s korytem vodního toku, u vodních toků, které jsou vodními cestami dopravně významnými, nejvýše v šířce do 10 m od břehové čáry, u ostatních významných vodních toků nejvýše v šířce do 8 m od břehové čáry, u drobných vodních toků nejvýše v šířce do 6 m od břehové čáry

Správa vodních toků (§ 47 a násl.)

=

Povinnosti:

- sledovat stav koryt vodních toků a pobřežních pozemků z hlediska funkcí vodního toku,
- pečovat o koryta vodních toků, udržovat břehové porosty na pozemcích koryt vodních toků nebo na pozemcích s nimi sousedících
- provozovat a udržovat v řádném stavu vodní díla v korytech vodních toků nezbytná k zabezpečení funkcí vodního toku,
- zajišťovat úpravy koryt vodních toků, pokud slouží k zajištění funkcí vodního toku,
- spolupracovat při zneškodňování havárií na vodních tocích,
- .....

Oprávnění:

- vstupovat a vjíždět v nezbytném rozsahu na cizí pozemky a stavby, pokud k tomu není třeba povolení podle zvláštních právních předpisů,
  - po projednání s vlastníky pozemků odstraňovat nebo nově vysazovat stromy a keře pobřežních pozemcích
  - .....
- Výkonem uvedených oprávnění nejsou dotčeny zvláštní právní předpisy týkající se ochrany přírody a krajiny

Správci

- a) Významné vodní toky = právnické osoby zřízené podle zvláštního zákona (státní podniky Povodí)
- b) Drobné vodní toky = obce, jejichž územím drobné vodní toky protékají, nebo fyzické nebo právnické osoby, popřípadě organizační složky státu, jimž drobné vodní toky slouží nebo s jejichž činností souvisejí, nebo státní podniky na základě určení Ministerstvem zemědělství. Na drobných vodních tocích, ke kterým nebyl určen správce drobného vodního toku, vykonává jejich správu správce vodního toku, jehož je drobný vodní tok přítokem,

Povinnosti vlastníků pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků

- strpět na svém pozemku břehové porosty, jakož i obecné nakládání s vodami ve vodním toku,
- udržovat břehy koryta vodního toku ve stavu potřebném k zajištění neškodného odtoku vody, odstraňovat překážky a cizorodé předměty ve vodním toku, s výjimkou nánosů, pokud tyto činnosti neznamenají vynaložení zvláštních nákladů, zvláštní odbornou způsobilost nebo použití speciální techniky,
- strpět na svém pozemku bez náhrady umístění zařízení ke sledování stavu povrchových a podzemních vod a ekologických funkcí vodního toku, například plavebních znaků apod.,
- .....

Povinnosti vlastníků pobřežních pozemků

- umožnit správci vodního toku výkon jeho oprávnění,
- strpět na svém pozemku bez náhrady umístění zařízení ke sledování stavu povrchových a podzemních vod a ekologických funkcí vodního toku, umístění plavebních znaků apod.,
- .....

Povodí

= území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do moře v jediném vyústění, ústí nebo deltě vodního toku

Území ČR – mezinárodní oblasti povodí:

- Dunaj
- Labe
- Odra

Správa povodí (§ 54)

= správa významných vodních toků, některé činnosti spojené se zjišťováním a hodnocením stavu povrchových a podzemních vod v dané oblasti povodí a další činnosti,

Správci povodí: právnické osoby zřízené podle zvláštního zákona (státní podniky Povodí)

Vodní díla (§ 55 a násl.)

= stavby, které slouží nakládání s vodami a jejich ochraně (přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, stavby na ochranu před povodněmi,....)

- Ke stavbě je nutné povolení vodoprávního úřadu, příp. ohlášení (§ 15 a násl.) – řídí se z. č. 183/2006 Sb., stavebním zákonem
- Je zakázáno poškozovat vodní díla a jejich funkce (např. na ochranných hrázích vysazovat dřeviny X zájmy OPK, poškozovat vodočty, vodoměry, ...) - § 58
- lze stanovit opatřením obecné povahy ochranná pásma podél vodních děl a zakázat nebo omezit na nich podle povahy vodního díla umístování a provádění některých staveb nebo činností - § 58 odst. 3
- Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly (TBD) - § 61 = zjišťování technického stavu vodního díla ke vzdouvání nebo zadržování vody, a to z hlediska bezpečnosti a stability a možných příčin jejich poruch. Provádí se zejména pozorováním a prohlídkami vodního díla, měřením jejích deformací, sledováním průsaku vod, jakož i hodnocením výsledků všech pozorování a měření ve vztahu k předem určeným mezním nebo kritickým hodnotám. → vodní díla I. až IV. kategorie podle rizika ohrožení lidských životů, možných škod na majetku v přilehlém území a ztrát z omezení funkcí a užitků ve veřejném zájmu. (I.-III- kategorie provádí TBD odborně způsobilá osoba pověřená Ministerstvem zemědělství
- Vlastník vodního díla je povinen: udržovat vodní dílo v řádném stavu, provádět TBD odstraňovat náletové dřeviny z hrází sloužících k ochraně před povodněmi, ke vzdouvání

vody nebo k akumulaci vody (na tyto povinnosti se s výjimkou ochrany památných stromů, zvláště chráněných druhů rostlin, zvláště chráněných živočichů a volně žijících ptáků, nevztahuje zákon o ochraně přírody a krajiny). .....§ 59

Vodovody a kanalizace (zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích)

= vodovody (pitná voda) a kanalizace, pokud je trvale využívá alespoň 50 fyzických osob, nebo pokud průměrná denní produkce z ročního průměru pitné nebo odpadní vody za den je 10 m³ a více a vodovody nebo kanalizace, které provozně souvisejí = vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu

- Nevztahuje se na samostatné kanalizace, které odvádějí srážkovou vodu (dešťová kanalizace)

33)

- Vodovod – samostatný soubor staveb a zařízení, zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování
-
- Kanalizace – provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod a srážkových vod, kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace
  - a) Jednotná - odpadní + dešťová
  - b) Oddílná – odpadní zvlášť dešťová zvlášť
Gravitační x tlaková
- Přípojka ≠ vodní dílo
Vodovodní přípojka = samostatná stavba tvořená úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru
Kanalizační přípojka = samostatná stavba tvořená úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě
Vlastník = vlastník připojené nemovitosti/osoba, která pořídila /zpravidla odběratel
- K provozování vodovodu nebo kanalizace je třeba povolení KrÚ
- Vlastník ≠ vždy provozovatel
- Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok
= prostor v bezprostřední blízkosti vodovodních řadů a kanalizačních stok určený k zajištění jejich provozuschopnosti (rozměry § 23 odst. 3)
V ochranném pásmu vodovodního řadu nebo kanalizační stoky lze provádět vybrané činnosti např. zemní práce, stavby, vysazování trvalých porostů, jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele,

Služebnost inženýrské sítě (§ 1267 a násl. o.z.)

- zakládá právo vlastním nákladem a vhodným i bezpečným způsobem zřídit na služebném pozemku nebo přes něj vést vodovodní, kanalizační, energetické nebo jiné vedení, provozovat je a udržovat. Vlastník pozemku se zdrží všeho, co vede k ohrožení inženýrské sítě, a je-li to s ním předem projednáno, umožní oprávněné osobě vstup na pozemek po nezbytnou dobu a v nutném rozsahu za účelem prohlídky nebo údržby inženýrské sítě.

- Je-li to výslovně ujednáno, zahrnuje služebnost právo zřídit, mít a udržovat na služebném pozemku také potřebné obslužné zařízení, jakož i právo provádět na inženýrské síti úpravy za účelem její modernizace nebo zlepšení její výkonnosti.
-

Ochrana před povodněmi (§ 63 a násl.)

= předcházení, příprava, zvládnání a odstraňování následků povodní

Povodeň = přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod.

- a) Přírozená = způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přírozená povodeň),
- b) Zvláštní = způsobena jinými než přírodními jevy zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle

Povodňové orgány (§ 77 a násl.)

a) V době mimo povodeň:

- Orgány obcí – rada, příp. povodňová komise zřízená radou
- Obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- Krajské úřady
- MŽP

b) Po dobu povodně

- Orgány obcí - rada, příp. povodňová komise zřízená radou
- povodňová komise obce s rozšířenou působností – předsedou starosta
- povodňová komise kraje – předsedou hejtman
- Ústřední povodňová komise – zřizuje vláda

§ 77 odst. 9

Pokud dojde k vyhlášení krizového stavu podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) přejímá na celém území, pro které je krizový stav vyhlášen, řízení ochrany před povodněmi orgán, který je k tomu podle tohoto zákona příslušný tj. složky IZS.

Stupně povodňové aktivity (§ 70)

= míra povodňového nebezpečí vázaná na směrodatné limity, jimiž jsou zpravidla vodní stavy nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích

- I. = stav bdělosti - nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí; tento stav nastává rovněž vydáním výstražné informace předpovědní povodňové služby
- II. = stav pohotovosti - vyhláší se, když nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň, ale nedochází k větším rozlivům a škodám mimo koryto; vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnost = začátek povodně

- III. = stav ohrožení - vyhláší se při bezprostředním nebezpečí nebo vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území; vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření = začátek povodně

Konec povodně = odvoláním II. i III. stupně povodňové aktivity

Vyhlašování i odvolávání povodňových stupňů provádí povodňové orgány

Opatření k předcházení povodní:

- Ochranné hráze
- Zadržování vody v krajině
- .....

Povodňová rizika (§ 64a)

= kombinace pravděpodobnosti výskytu povodní a jejich možných nepříznivých účinků na lidské zdraví, životní prostředí, kulturní dědictví a hospodářskou činnost.

- předběžné vyhodnocení povodňových rizik je podkladem pro vymezení oblastí s významnými povodňovými riziky → Pro tato území se zpracují:
  - mapy povodňového nebezpečí (vymezují území, která by mohla být zaplavena podle různých povodňových scénářů a s využitím stanovených záplavových území.)
  - mapy povodňových rizik (vyznačují potenciální nepříznivé následky povodní)
  - plány pro zvládnutí povodňových rizik → Centrální datový sklad pro mapy povodňového nebezpečí a povodňových rizik - cds.chmi.cz

Povodňová opatření (§ 65 a násl.)

- a) přípravná
- b) prováděná při nebezpečí povodně a za povodně
- c) po povodni

a) Přípravná opatření

- *Stanovení záplavových území (§ 66)* = administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou
  - Aktivní zóna (zákaz činností, které mohou ovlivnit průběh povodně – stavby...) x zbytek záplavového území (možné omezující podmínky)
  - stanovuje vodoprávní úřad OOP - např. www.kr-jihomoravsky.cz
- *Území určená k řízeným rozlivům povodní (§ 68)* = pozemky nezbytné pro vzdouvání, popřípadě akumulaci povrchových vod veřejně prospěšnými stavbami na ochranu před povodněmi, k nimž bylo omezeno vlastnické právo
-
- *Území ohrožená zvláštními povodněmi (§ 69)* = mohou být při výskytu zvláštní povodně zaplavena vodou

- *Vymezení směrodatných limitů vodních stavů pro vyhlášení stupňů povodňové aktivity*
– obsaženy v povodňových plánech
- *Povodňové plány (§ 71)*
  - obsahují způsob zajištění informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací, způsob aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity.
- Povodňové plány:
  - Obcí
  - správních obvodů obcí s rozšířenou působností
  - správních obvodů krajů
  - povodňový plán ČR
- *Povodňové prohlídky (§ 72)*
- *Předpovědní a hlásná povodňová služba – Český hydrometeorologický ústav (§ 73)*
- .....
- b) Opatření při nebezpečí povodně a za povodně (§ 65)
  - *Předpovědní a hlásná povodňová služba – ČHMÚ (§ 73)*
  - *Vyklizení záplavových území*
  - *Povodňové zabezpečovací práce* - ke zmírnění průběhu povodně a jejích škodlivých následků (§ 75)
  - *Povodňové záchranné práce* - prováděné v bezprostředně ohrožených nebo již zaplavených územích k záchraně životů a majetku, zejména ochrana a evakuace obyvatelstva z těchto území, péče o ně po nezbytně nutnou dobu, zachraňování majetku a jeho přemístění mimo ohrožené území (§ 74)
  - .....
- c) Opatření po povodni
  - Evidenční a dokumentační práce
  - Odstraňování povodňových škod
  - .....

Sucho:

Definice:

- VZ neobsahuje pouze s tímto pojmem pracuje
- Sucho je nahodilý přírodní jev způsobený deficitem atmosférických srážek, který následně vede k poklesu množství vody v různých částech hydrologického cyklu. (wikipedia.org)
- <http://portal.chmi.cz/aktualni-situace/sucho#>
- zmiňuje se např. v lesním zákoně, zákoně o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací

Snížení nepříznivých účinků sucha

- zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod (§ 21)
- národní plány povodí stanoví cíle a programy opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní a sucha <http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-vody/vodni-ramcova-smernice/planovani-v-oblasti-vod/priprava-planu-povodi-pro-2-obdobi/narodni-plany-povodi/> cíle dunaj str 21, opatření str. 25
- chráněné oblasti přirozené akumulace vod
- území chráněná pro akumulaci povrchových vod (§ 28a)
- ochrana množství vod (§ 36, § 37)
- ochrana vodních toků (§ 46).....

Plánování (§ 23 a násl.)

- a) Plány povodí
- b) Plány pro zvládání povodňových rizik
- c) Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (§ 4 zákona o vodovodech a kanalizacích)
- d) Povodňové plány (viz ochrana před povodněmi)

Plány povodí (§ 24)

= koncepční dokumenty, popisující stav vod v povodí a stanovující cíle v ochraně vod a nástroje k jejich dosažení

- Jsou podkladem pro územní plánování a další činnosti v zájmovém území

úrovně:

- mezinárodní oblasti povodí (Labe, Dunaj, Odra) „mezinárodní plány povodí“
- části mezinárodních oblastí povodí na území ČR (Labe, Dunaj, Odra) „národní plány povodí“ – schvaluje vláda nařízením
- dílčí povodí – schvaluje kraj nařízením

Národní plán povodí Labe – doplněn plány povodí pro dílčí povodí:

- Horní a střední Labe
- Horní Vltava
- Berounka
- Dolní Vltava
- Ohře, Dolní Labe a ostatní přítoky Labe

Národní plán povodí Odry – doplněn plány povodí pro dílčí povodí:

- Horní Odra
- Lužická Nisa a další přítoky Odry

Národní plán povodí Dunaje – doplněn plány povodí pro dílčí povodí:

- Morava a přítoky Váhu
- Dyje
- Ostatní přítoky Dunaje

Plány pro zvládání povodňových rizik (§ 64a)

= koncepční dokumenty obsahující vyhodnocení povodňových rizik a vymezení oblastí s významnými povodňovými riziky, stanovující cíle protipovodňové ochrany a opatření k jejich dosažení

- Schvaluje vláda

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací

= koncepce řešení zásobování pitnou vodou, vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod, uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu, a koncepce odkanalizování a čištění odpadních vod.

- Část veřejná x neveřejná (nouzové zásobování pitnou vodou)
- Krajský - Pořizuje a schvaluje kraj (vyhláška JMK)
- Celostátní = Plán rozvoje vodovodů a kanalizací ČR – vydává MZe

Povodňové plány (§ 71)

Viz Ochrana před povodněmi

Sledování stavu povrchových a podzemních vod (§ 21 a násl.)

- Provádí se podle – povodí povrchových vod
-hydrogeologických rajonů podzemních vod
- Provádí správci povodí a pověřené odborné subjekty (např. VÚV TGM)
- <http://www.heisvuv.cz> - VÚV TGM
- <http://hydro.chmi.cz> – ČHMÚ
- <http://www.mzp.cz> – MŽP
- <http://www.pmo.cz/> - Povodí Moravy, s.p.
- .....

Účast veřejnosti

- občanské sdružení (spolek), jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana životního prostředí→
  - požadavek u vodoprávního úřadu (platnost 1 rok, věcná a místní specifikace)
  - informace o zahajovaných správních řízeních vedených podle VZ (x řízení navazujících na EIA, stavební řízení)
  - právo účastnit se řízení dle VZ – žádost do 8 dnů od informace o zahájení

Odpovědnost

Opatření k nápravě (§ 42)

- závadný stav = následky nedovoleného vypouštění odpadních vod, nedovoleného nakládání se závadnými látkami nebo havárií
- původce závadného stavu = ten, kdo porušil povinnost k ochraně povrchových nebo podzemních vod nebo původce havárie

→ uložení povinnosti odstranit, přechází na právní nástupce

- opatření lze uložit i nabyvateli majetku získaného způsobem uvedeným v zákoně o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, který není původcem závadného stavu, ale k jehož majetku takto získanému je závadný stav vázán – „stará ekologická zátěž“

- opatření k odstranění zjištěných závad (§ 110)
- přestupky (§ 116 a násl.)